

NU UITA CARE ITI ESTE TINTA!

COOPERAREA ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR ÎN CADRUL ACORDULUI DE ASOCIERE DINTRE UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI REPUBLICA MOLDOVA

**Ambrosie Eduard IMT-131, FIMT, UTM
Conducător științific: dr. conf. Cartofeanu M.**

Acordul de Asociere U.E. – Republica Moldova, parafat la 29 noiembrie 2013 la Vilnius, are o importanță strategică majoră pentru viitorul țării noastre. Acest Acord este un punct de pornire pe direcția integrării profunde economice și politice a Moldovei în Uniunea Europeană.

Uniunea Europeană este un exemplu de respectare a democrației și a statului de drept, cu valori și standarde legale care reprezintă un deziderat pentru țările în curs de dezvoltare. Acordul de Asociere trebuie să asigure racordarea sistemelor politic și economic al Republicii Moldova în conformitate cu valorile europene.

Obiectivul major al acestui Acord este îmbunătățirea calității vieții cetățenilor noștri. Consumatorii urmează să beneficieze de produse mai calitative și mai sigure, care vor răspunde cerințelor tehnice și standardelor U.E. Întreprinderile mici și mijlocii vor beneficia pe deplin de drepturile concurențiale care funcționează în spațiul U.E. Cetățenii Republicii Moldova vor beneficia, de îmbunătățirea cadrului legal în domeniul mediului, sănătății, transporturilor, securității și a sistemului judiciar care vor corespunde legislației europene.

Un domeniu deosebit de important reglementat în Acordul de Asociere este industria transporturilor. În acest domeniu la capitolul XV Acordul prevede următoarele :

- extinderea și consolidarea cooperării în domeniul transporturilor pentru a contribui la dezvoltarea sistemelor de transport durabile.
- promova operațiuni de transport eficiente, în condiții de siguranță și securitate, precum și interoperabilitatea sistemelor de transport.
- depune eforturi pentru a consolida legăturile de transport principale dintre teritoriile lor.

Cooperarea în domeniul transporturilor va cuprinde, printre altele, următoarele direcții:

- elaborarea unei politici naționale durabile în domeniul transporturilor care va cuprinde toate modurile de transport, în particular în vederea asigurării sistemelor de transport eficiente, de siguranță și securitate.

- elaborarea strategiilor sectoriale în lumina politicii naționale în domeniul transportului (incluzând cerințele legale pentru modernizarea echipamentului tehnic și parcurilor de mijloace de transport pentru a corespunde cu cele mai înalte standarde internaționale) pentru transportul rutier, feroviar, căi navigabile interioare, aviație și inter-modalitate.

- îmbunătățirea politicii cu privire la infrastructură pentru a identifica și evalua mai bine proiectele de infrastructură în diverse moduri de transport.

- elaborarea strategiilor de finanțare cu accentul pe întreținere, constrângerile de capacitate și infrastructura de legătură lipsă, precum și activizarea și promovarea participării sectorului privat în proiectele de transport.

- aderarea la organizațiile internaționale relevante în domeniul transporturilor și la acordurile internaționale care includ proceduri pentru implementarea strictă și aplicarea efectivă a acordurilor și convențiilor internaționale în domeniul transporturilor.

- cooperarea științifică și tehnică și schimbul de informații pentru elaborarea și perfecționarea tehnologiilor în domeniul transporturilor, cum ar fi sistemele de transport inteligente.

- promovarea utilizării sistemelor de transport inteligente și tehnologiei informaționale în gestionarea și operarea tuturor modurilor de transport, precum și susținerea inter-modalității și cooperării în utilizarea sistemelor spațiale și aplicațiilor comerciale care facilitează transportul.

Cooperarea se va axa de asemenea pe îmbunătățirea circulației pasagerilor și mărfurilor, sporirea fluidității fluxurilor de transport dintre Republica Moldova, UE și țările terțe din regiune, prin înlăturarea obstacolelor administrative, tehnice și altor obstacole, îmbunătățirea rețelelor de transport și modernizarea infrastructurii, în particular pe axele principale care leagă părțile. Cooperarea respectivă va include acțiuni pentru facilitarea trecerilor de frontieră.

Cooperarea va include schimbul de informații și desfășurarea activităților comune:

- la nivel regional, în particular luând în considerație și integrând progresul realizat în cadrul diferitor aranjamente de cooperare regională în domeniul transporturilor, cum ar fi Coridorul de transport Europa-Caucaz-Asia (TRACECA), cooperarea în domeniul transporturilor în cadrul Parteneriatului Estic și alte inițiative.

- la nivel internațional, inclusiv în ce privește organizațiile de transport internaționale și acordurile și convențiile internaționale, în cadrul diferitor agenții de transport ale U.E.

În Acord este stabilit că cooperarea se va referi la îmbunătățirea legăturilor de transport în conformitate cu prevederile la care se face referință în Anexa IX la Acord și că Republica Moldova va armoniza legislația sa cu actele legislative ale UE și instrumentele internaționale la care se face referință în Anexele X și XXVIII-D la Acord.

În particular, Acordul prevede cooperarea pentru dezvoltarea rețelei strategice de transport pe teritoriul Republicii Moldova.

În acest context, părțile Acordului au recunoscut importanța implementării principalelor măsuri prioritare ale strategiei de investiții în infrastructura de transport a Republicii Moldova, având ca scop reabilitarea și extinderea căilor feroviare și rutiere de importanță internațională care traversează teritoriul Republicii Moldova, începând cu drumurile naționale M3 (Chișinău-Giurgiuilești) și M14 (Brest-Briceni-Tiraspol-Odessa), precum și amenajarea și modernizarea legăturilor feroviare utilizate pentru traficul internațional și de tranzit.

Părțile au recunoscut importanța îmbunătățirii conexiunilor de transport, făcându-le mai rapide, mai sigure și mai fiabile. Aceasta este în avantajul reciproc al U.E. și al Republicii Moldova.

Părțile vor coopera pentru a dezvolta alte conexiuni de transport, în special prin:

- politici de cooperare, îmbunătățirea procedurilor administrative la trecerea frontierei și eliminarea blocajelor din infrastructură.

- cooperare în domeniul transportului în cadrul Parteneriatului Estic.

- cooperare cu instituții financiare internaționale care pot contribui la îmbunătățirea transportului.

- dezvoltarea în continuare a unui mecanism de coordonare și a unui sistem informațional în Republica Moldova pentru a asigura eficiența și

transparența planificării infrastructurii, inclusiv sisteme de gestionare a traficului, taxare și finanțare.

- adoptarea unor măsuri de facilitare a trecerii frontierei

- schimbul celor mai bune practici privind opțiunile de finanțare a proiectelor (atât pentru infrastructură, cât și pentru măsuri orizontale), inclusiv parteneriate public-private, legislația relevantă și taxele de utilizare.

- luarea în considerare a prevederilor de mediu, în special evaluarea strategică a impactului, evaluarea impactului asupra mediului, directivele referitoare la natură și la calitatea aerului;

- dezvoltarea unor sisteme eficiente de gestionare a traficului, cum ar fi Sistemul european de management al traficului feroviar (ERTMS), la nivel regional, care să asigure rentabilitate, inter-modalitate și calitate înaltă.

Părțile vor coopera pentru a stabili rețeaua strategică de transport a Republicii Moldova conectată la rețeaua TEN-T și la rețelele din regiune.

Republica Moldova s-a angajat să-și armonizeze treptat legislația cu următoarele documente și legislația comunitară și instrumente internaționale în termenele prevăzute.

În domeniul transporturilor rutiere

- Directiva 92 a Consiliului privind instalarea și utilizarea dispozitivelor limitatoare de viteză pentru anumite categorii de vehicule.

Pentru toate vehiculele implicate în transportul internațional, prevederile acestei directive vor fi implementate în termen de 1 an de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

Pentru toate vehiculele implicate în transportul național și înregistrate deja la data intrării în vigoare a prezentului acord, prevederile acestei directive vor fi implementate în termen de 8 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

Pentru toate vehiculele aflate la prima înregistrare, prevederile acestei directive vor fi implementate în termen de 1 an de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

- Directiva 96 a Consiliului de stabilire, pentru anumite vehicule rutiere care circulă în interiorul Comunității, a dimensiunilor maxime autorizate în traficul național și internațional și a greutateii maxime autorizate în traficul internațional

Prevederile acestei directive vor fi implementate în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

■ Directiva 2009/40/ a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind inspecția tehnică auto pentru autovehiculele și remorcile acestora.

Prevederile acestei directive vor fi implementate în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

■ Directiva 91/439/ a Consiliului privind permisele de conducere.

■ Directiva 2008/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 septembrie 2008 privind transportul interior de mărfuri periculoase.

Pentru toate vehiculele implicate în transportul internațional, prevederile acestei directive vor fi implementate de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

Pentru toate vehiculele implicate în transportul național și înregistrate deja la data intrării în vigoare a prezentului acord, prevederile acestei directive vor fi implementate în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

■ Regulamentul nr. 561/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind armonizarea anumitor dispoziții ale legislației sociale în domeniul transporturilor rutiere.

Pentru toate vehiculele implicate în transportul internațional, prevederile acestei directive vor fi implementate de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

Pentru toate vehiculele implicate în transportul național și înregistrate deja la data intrării în vigoare a prezentului acord, prevederile acestui regulament, cu excepția articolului 27 din Regulamentul nr. 561/2006 referitor la tahografele digitale, vor fi implementate în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

Prevederile articolului 27 din Regulamentul (CE) nr. 561/2006 referitor la tahografele digitale vor fi implementate în termen de 8 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

■ Directiva 2006/22/ a Parlamentului European și a Consiliului privind condițiile minime pentru punerea în aplicare a Regulamentelor nr. 3820/85 și nr. 3821/85 ale Consiliului privind legislația socială referitoare la activitățile de transport rutier și de abrogare a Directivei 88/599/CEE a Consiliului.

Prevederile acestei directive vor fi implementate în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

■ Regulamentul nr. 1071/2009 al Parlamentului European de stabilire a unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru exercitarea ocupației de operator de transport rutier și de abrogare a Directivei 96/26/CE a Consiliului.

■ Directiva 2002/15/ a Parlamentului European și a Consiliului privind organizarea timpului de lucru al persoanelor care efectuează activități mobile de transport rutier

Prevederile acestei directive vor fi implementate în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

■ Directiva 2003/59/ a Parlamentului European și a Consiliului privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de pasageri, de modificare a Regulamentului nr. 3820/85 al Consiliului și a Directivei 91/439/ a Consiliului și de abrogare a Directivei 76/914/ a Consiliului.

Prevederile acestei directive vor fi implementate în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

În domeniul transporturilor feroviare

■ Directiva 91/440/ a Consiliului privind dezvoltarea căilor ferate comunitare

Aceste prevederi ale directivei vor fi implementate în termen de 4 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

■ Directiva 95/18/ a Consiliului privind acordarea de licențe întreprinderilor feroviare.

Concluzie

Implementarea prevederilor acestui Acord va contribui semnificativ la îmbunătățirea calității și siguranței transporturilor, la creșterea mobilității și perfecționarea infrastructurii transporturilor, ceea ce va conduce la creșterea calității vieții.

Ideia generală :

Cooperarea în domeniul transporturilor în cadrul Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, în esența sa reprezintă acele schimbări, directive, regulamente implementate în domeniului transportului și elaborarea diferitor strategii pentru dezvoltarea durabilă a transportului. Cooperarea este o conexiune cu

Uniunea Europeană datorită căreia vor avea loc acele transformări pozitive ale Republicii Moldova.

Bibliografie

- 1) Conținutul propriu-zis al Acordului de Asociere
http://www.gov.md/public/files/2013/ianuarie_2014/ACORD_RM-UE_1.pdf
- 2) Anexe Acordului de Asociere
http://www.gov.md/public/files/2013/ianuarie_2014/Anexe_la_AA_RM-UE.pdf
- 3) Esența generală a Acordului de Asociere
<http://www.gov.md/europa/ro/content/ce-este-acordul-de-asociere-cu-ue>

DECLINUL EUROPEI ÎN VIZIUNEA LUI OSWALD SPENGLER ÎN RAPORT CU CULTURA EUROPEANĂ ȘI PROGRESELE ÎNREGISTRATE

**Plamadeala Ana TPA 131, FTMIA, UTM
Conducător științific: I. super. Cheianu-Tudos C.**

Abstract: *cultura, diagnoza declinului, pondere, criza, progress.*

De la mijlocul secolului al XVIII-lea, s-a născut civilizația modernă în Europa, care a cuprins apoi întreaga lume și a schimbat-o.“

Acestei Europe a culturii moderne și a unei civilizații științifico-tehnice, pe care ea a pus-o în mișcare pe întreaga planetă, i s-a prezis de mai bine de un secol „declinul (Untergang)“. Spengler a dat forma de referință acestei diagnoze, în faimoasa sa lucrare Declinul Occidentului. Îl putem urma astăzi cu interes înnoit pe Oswald Spengler în efortul său de a descrie cultura și civilizația occidentală, mânuind cu informații istorice ample și cu sagacitate opoziția dintre viziunea lui Goethe asupra naturii și viziunea lui Newton. Ne interesează însă altceva și anume: să reluăm problema rămasă vie a determinării viitorului culturii europene și să o repunem în condițiile de astăzi sub titlul „destinul Europei actuale“.

Oswald Spengler punea întrebarea privind destinul „culturii occidentale“ (sau al culturii vest-europene-americe) într-un context